SEMIOTIK DARIPADA PERSPEKTIF ISLAM: KONSEPSI LAMBANG DALAM PANTUN WARISAN RAKYAT

OLEH

NORIZA BINTI DAUD

AKADEMI PENGAJIAN MELAYU

UNIVERSITI MALAYA

KUALA LUMPUR

2004

SEMIOTIK DARIPADA PERSPEKTIF ISLAM: KONSEPSI

LAMBANG DALAM PANTUN WARISAN RAKYAT

OLEH

NORIZA BINTI DAUD

JGA 020042

DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMPEROLEH

IJAZAH SARJANA PENGAJIAN MELAYU

AKADEMI PENGAJIAN MELAYU

UNIVERSITI MALAYA

KUALA LUMPUR

2004

Secebis dedikasi buat:

Ayahanda dan bonda tersayang Pengorbanan kalian akan kuabadikan Kasih sayang kekal sepanjang hayat Didikan tersemat sebagai pedoman Perhatian dan dorongan menjadi azimat Sepanjang menempuh liku-liku perjalanan

Kakanda dan adinda-adinda sekalian Idola perjuangan Pencetus semangat ketabahan dan kecekalan

Teman-teman seperjuangan Kutitipkan jutaan penghargaan Bersama-sama mengharungi rintangan

Dan,

Terima kasih di atas segala jasa dan budi Budi yang kekal bersemi di hati Tak lapuk dek hujan, tak lekang dek panas

> Insya Allah, Dalam dunia diselaputi berkat Akhirat kelak mendapat syafaat.

AMIN!

PENGAKUAN

"Saya akui bahawa karya ini merupakan hasil usaha saya sendiri kecuali nukilan-nukilan dan petikan-petikan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya."

Plagiat ialah satu kesalahan akademik.

NORIZA BINTI DAUD

JGA 020042

ABSTRAK

Kajian ini meneliti aspek sains tanda, iaitu daripada kategori lambang kata nama (KN) dalam pantun yang dipetik daripada koleksi *Kumpulan Pantun Melayu* selenggaraan Zainal Abidin Bakar (1984). Kajian lambang ditumpukan kepada penggunaan bahasa literal dan bahasa kiasan dengan pengaplikasian Model Semiotik Paling Luas (MSPL).

Bab pertama memaparkan aspek latar belakang kajian, objektif kajian, bidang kajian, bahan kajian, permasalahan kajian, metodologi kajian dan seterusnya melihat konsep-konsep penting yang digunakan dalam kajian.

Bab kedua pula memfokuskan perbincangan kepada asas kemunculan semiotik, definisi konsep dan kerangka teoretis yang melatari bidang kajian secara terperinci. Beberapa model teori turut diketengahkan dan perbincangan ditumpukan kepada kerangka teoretis yang diaplikasikan ke dalam kajian ini.

Seterusnya dalam bab ketiga, iaitu bahagian analisis menjurus kepada aspek penggunaan lambang-lambang yang bersifat literal. Lambang-lambang yang dipilih daripada koleksi pantun agama dan kepercayaan (PA&K) diteliti bagi melihat makna tersurat.

- i -

Bab keempat pula memfokuskan kajian terhadap penggunaan unsur bahasa kiasan yang mengandungi makna tersirat di samping bahasa yang bersifat literal. Lambang-lambang dikutip daripada pantun peribahasa dan perbilangan (PP&P). Analisis kajian menumpukan kepada tiga komponen, iaitu dari segi kategori lambang (KL), makna lambang (ML) dan kategori makna lambang (KML). Dalam konteks kajian ini, lambang-lambang diteliti daripada perspektif Islam.

Bab kelima merupakan analisis perbandingan bagi dua kategori tema yang dipilih, iaitu tema PA&K serta PP&P. Perbandingan ini mengambil kira tiga komponen tersebut.

Bab yang terakhir, iaitu bab penutup menyimpulkan secara ringkas berhubung dengan bab-bab yang terdahulu di samping mengemukakan cadangan kajian lanjutan.

ABSTRACT

This research focuses on the science of sign aspects. The science of sign aspects including nouns (kata nama) symbol category in the riddle adapted from '*Kumpulan Pantun Melayu*' collection organized by Zainal Abidin Bakar (1984). The sign research is focused on the application of lateral language and sign language with the application of the largest semiotic model (Model Semiotik Paling Luas – MSPL)

The first chapter shows the background research aspect, the objective, research fields, research materials, research issues, research methodology and the important concepts applied in the research.

The second chapter focuses on the discussions of semiotic appearance basic, the concept definition and theoretic mainframe that covered the further details on the research fields. Some theory models have been introduced and discussed focused on the theoretic mainframe which applied in the research.

The third chapter is about the analysis section which focus on the literal symbol aspects application. The symbols have been chosen from the religious and belief riddles collection to be studied for the hidden meanings. From the research context, these symbols are studied from the Islamic prospective.

- iii -

The next chapter focuses on the sign language which contained of hidden meanings with literal aspects. These symbols are collected from the proverb and collective (perbilangan) riddles. The research analysis focuses on three components. The three components are symbol category, meaning category and symbol meaning category.

The fifth chapter is focuses on the comparison of two theme categories chosen, PA&K theme and PP&P. This comparison refers on the three components.

The last chapter concluded on the past chapters with an advanced research is suggested.

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirrahim (Dengan Nama Allah, Yang Maha Pemurah, Lagi Maha Mengasihani)

Kesyukuran dipanjatkan ke hadrat Allah Subhanahu wa-Ta'ala serta selawat dan salam ke atas Junjungan Besar Nabi Muhammad s.a.w, kaum kerabat serta para sahabat. Alhamdulillah, syukur ke hadrat Ilahi kerana dengan keizinan, hidayat serta 'inayat-Nya kajian ini dapat diselesaikan meskipun masa yang diperuntukkan untuk menyiapkannya sukar dihitung dengan jari.

Ribuan terima kasih dirakamkan kepada Prof. Dr. Hashim Hj. Musa selaku penyelia yang sudi membantu dalam proses menghasilkan kajian ini. Kesudian beliau meluangkan masa menyelia tesis ini amat dihargai. Tiada bahasa dapat diungkapkan untuk meluahkan rasa kesyukuran dan ucapan terima kasih di atas segala curahan jasa-jasa beliau.

Rakaman penghargaan dan ucapan terima kasih juga diucapkan kepada Prof. Madya Dr. Sanat Md. Nasir yang secara tidak langsung banyak berkongsi ilmu ini hingga tercetusnya minat saya untuk mendalami bidang kajian ini. Tanpa bimbingan awal dan curahan ilmu daripada beliau

- v -

tentu menyulitkan bagi saya menyiapkan tesis ini sebaik mungkin. Bimbingan serta nasihat berhemat yang dicurahkan dalam menghasilkan kajian ini mencetuskan semangat perjuangan untuk ke nokhtahnya yang terakhir. Tidak dilupakan juga kesudian beliau meluangkan masa dan berkongsi idea dari semasa ke semasa amat saya hargai.

Di kesempatan ini juga ingin saya rakamkan jutaan terima kasih khusus buat Prof. Madya Dr. Ab. Razak Ab. Karim di atas keprihatinan, sokongan moral serta kata-kata perangsang daripada beliau. Segala bantuan dan ketulusan beliau amat saya sanjungi. Tiada seindah ungkapan bagi merakamkan ucapan terima kasih di atas segala-galanya.

Terima kasih juga kepada Dr. Indirawati Zahid di atas kesanggupan beliau meluangkan masa dan mencurahkan ilmu bagi memastikan kajian ini terhasil dengan jayanya.

Tidak ketinggalan rakaman setinggi-tinggi ucapan terima kasih khusus buat Pengarah Akademi Pengajian Melayu, Prof. Dr. Hashim Awang, Dr. Puteri Roslina Ab. Wahid, Prof. Madya Dr. Zahir Ahmad serta individu-individu tertentu yang memberi dorongan serta semangat agar perjuangan ini terus sampai ke destinasinya. Bantuan dan perhatian kalian di saat-saat akhir amat saya hargai. Titipan terima kasih juga khas

- vi -

buat Kak Jah, Kak Intan, Kak Aisyah, Haslina, saudara Erman, Ayu serta insan-insan yang terlibat.

Sekalung penghargaan dan ucapan terima kasih ini juga ditujukan kepada semua pensyarah dan warga kakitangan Akademi Pengajian Melayu yang turut mencurahkan khidmat bakti. Buat teman-teman seperjuangan yang tidak pernah saya lupakan, terima kasih di atas segala-galanya.

Teristimewa, pengorbanan serta kasih sayang daripada ayahanda Daud b. Loman dan bonda Salma bt. Hussin serta keluarga tercinta, Kak Atie, Kak Yah, Abang Ise, Abang Yie, Zue, Ejan, Elah, Myra, Hada, Erah, Amad, Adik Ilyana dan Adik Bib menjadi senjata buat saya menyiapkan kajian ini hingga dapat dibukukan. Dorongan kalian merupakan perisai paling berharga sewaktu diri di medan pertarungan.

Akhir kalam, segala bantuan, tunjuk ajar, curahan idea, pengorbanan dan keterlibatan anda semua disanjung tinggi dan amat saya hargai. Iringan doa dipanjatkan agar segala budi baik dan jasa kalian mendapat kemuliaan dan keberkatan di sisi Allah s.w.t.

> Ramai berkahwin Raja Kelang, Pakai dokoh dengan gelang; Budi baik mana nak hilang, Mesra sampai ke dalam tulang.

> > - vii -

Tanam lenggudi tumbuh kelapa, Terbit bunga pucuk mati; Budi tuan saya tak lupa, Sudah terpaku di dalam hati.

Hanya kepada Allah jualah dipohon taufiq serta hidayah-Nya.

Wassalam.

Noriza binti Daud, Lot 978, Kg. Pengkalan Machang, To'Uban, 17050, Pasir Mas, Kelantan Darul Naim. Malaysia.

.

2004

"Barangsiapa yang menuntut ilmu maka hal itu merupakan kifarat (penebus) bagi dosa-dosa yang telah lalu."

(Riwayat Tarmizi)

KAEDAH TRANSLITERASI

1. Huruf Konsonan

Huruf Hija 'iyah	Huruf Rumi
1	A/a
• ب	B/b
ت	T/t
ث	Th/th
٤	J/j
ত	C/c
۲	H/h
Ċ	Kh/kh
د	D/d
ذ	Dh/dh
ر	R/r
j	Z/z
س	S/s
ش	Sy/sy
ص ض	S/s
ض	<u></u> , D/d

Ţ/ţ
Z/z
<u>،</u>
Gh/gh
Ng/ng
F/f
P/p
Q/q
K/k
G/g
L/I
M/m
N/n
W/w
H/h
£
Y/y
Ny/ny

- x -

2. Tanda Vokal (baris)

i.	Tanda fathah (baris atas)	= A/a, vokal fathah panjang	= Ā/ā;
ii.	Tanda kasrah (baris bawah)	= I/i, vokal kasrah panjang	= ī/ī;
iii.	Tanda dammah (baris depan)	= U/u, vokal dammah panjang	= Ū/ū.

.

DAFTAR SINGKATAN

А	– Abstrak
APM	– Alam Puisi Melayu
G	– Ghaib
ннт	– Hikayat Hang Tuah
к	- Konkrit
KaPM	– Kajian Pantun Melayu
KL	 Kategori Lambang
KML	– Kategori Makna Lambang
KN	– Kata Nama
KuPM	 Kumpulan Pantun Melayu
MBLi	 Makna Bukan Literal
ML	- Makna Lambang
MLi	– Makna Literal
MLi+MBLi	- Makna Literal+Makna Bukan Literal
MSPL	- Model Semiotik Paling Luas
PA&K	– Pantun Agama dan Kepercayaan
PM	– Pantun Melayu
PP&P	 Pantun Peribahasa dan Perbilangan
PS	– Pantun Serbaneka
SM	– Sejarah Melayu
SPS	– Syair Panji Semirang

SENARAI JADUAL, RAJAH, GRAF, CARTA, DAN GAMBAR

Halaman

JADUAL		
Jadual 1.1	: Penjenisan Pantun Mengikut Kategori	12
Jadual 2.1	:Tiga Aspek Tanda	86
Jadual 2.2	: Korelasi antara Pelambang dan Unsur Lambangan	99
Jadual 3.1	: Jumlah dan Peratusan Kategori Lambang KN dalam PA&K	114
Jadual 3.2	: Jumlah dan Peratusan Bentuk Makna Lambang KN dalam PA&K	135
Jadual 3.3	: Makna Lambang Literal Mengikut Sifat Kata	136
Jadual 3.4	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang KN dalam PA&K	149
Jadual 3.5	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Yang Berdasarkan Kepada Kategori Lambang KN dalam PA&K	151
Jadual 3.6	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Konkrit dalam PA&K	153
Jadual 3.7	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Abstrak dalam PA&K	159
Jadual 3.8	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Ghaib dalam PA&K	165
Jadual 3.9	: Hubungan di antara KL+ML dalam PA&K	171
Jadual 3.10	: Jumlah dan Peratusan KML dalam PA&K	173

Jadual 3.11	: Hubungan di antara KL Konkrit+KML dalam PA&K	173
Jadual 3.12	: Hubungan di antara KL Abstrak+KML dalam PA&K	174
Jadual 3.13	: Hubungan di antara KL Ghaib+KML dalam PA&K	174
Jadual 3.14	: Hubungan di antara ML+KML dalam PA&K	176
Jadual 4.1	: Jumlah dan Peratusan Kategori Lambang KN dalam PP&P	190
Jadual 4.2	: Jumlah dan Peratusan Bentuk Makna Lambang KN dalam PP&P	203
Jadual 4.3	: Jumlah dan Peratusan Makna Lambang Literal KN dalam PP&P	206
Jadual 4.4	: Jumlah dan Peratusan Makna Lambang Bukan Literal KN dalam PP&P	213
Jadual 4.5	: Jumlah dan Peratusan Jenis Makna Lambang KN dalam PP&P	220
Jadual 4.6	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang KN dalam PP&P	225
Jadual 4.7	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Yang Mempunyai Dwimakna dalam PP&P	227
Jadual 4.8	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal dalam PP&P	229
Jadual 4.9	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Secara Keseluruhan dalam PP&P	231
Jadual 4.10	: Jumlah dan Peratusan Bentuk Kategori Makna Lambang Literal	232
Jadual 4.11	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Konkrit	234
Jadual 4.12	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Abstrak	237

Jadual 4.13	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal dalam PP&P	241
Jadual 4.14	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Secara Keseluruhan Dalam PP&P	242
Jadual 4.15	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal dalam PP&P	244
Jadual 4.16	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Konkrit	245
Jadual 4.17	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literàl Abstrak	249
Jadual 4.18	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal dalam PP&P	254
Jadual 4.19	: Jumlah dan Peratusan Bentuk Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal dalam PP&P	256
Jadual 4.20	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal (K+K) dalam PP&P	258
Jadual 4.21	: Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal (K+A) dalam PP&P	262
Jadual 4.22	: Hubungan di antara KL+ML dalam PP&P	269
Jadual 4.23	: Hubungan di antara KL Konkrit+KML Literal dalam PP&P	271
Jadual 4.24	: Hubungan di antara KL Abstrak+KML Literal dalam PP&P	272
Jadual 4.25	: Hubungan di antara KL Konkrit+KML Bukan Literal dalam PP&P	272
Jadual 4.26	: Hubungan di antara KL Abstrak+KML Bukan Literal dalam PP&P	273
Jadual 4.27	: Hubungan di antara KL Konkrit+Konkrit + KML Literal+KML Bukan Literal dalam PP&P	274

Jadual 4.28	: Hubungan di antara KL Konkrit+Abstrak + KML Literal+KML Bukan Literal dalam PP&P	274
Jadual 4.29	: Jumlah kehadiran KL Konkrit bagi KML Literal, Bukan Literal dan KML Literal+KML Bukan Literal	275
Jadual 4.30	: Jumlah kehadiran KL Abstrak bagi KML Literal, Bukan Literal dan KML Literal+KML Bukan Literal	275
Jadual 4.31	: Hubungan ML Literal+KML dalam PP&P	277
Jadual 4.32	: Hubungan ML Bukan Literal+KML dalam PP&P	277
Jadual 4.33	: Hubungan MLi+MBLi + KML dalam PP&P	278
Jadual 4.34	: Jumlah dan Peratusan Komponen KML	278
Jadual 5.1	: Jumlah dan Peratusan Lambang KN dalam tema PA&K serta PP&P	284
Jadual 5.2	: Jumlah dan Peratusan KL dalam tema PA&K dan PP&P	286
Jadual 5.3	: Jumlah dan Peratusan ML dalam tema PA&K dan PP&P	289
Jadual 5.4	: Jumlah dan Peratusan KML dalam tema PA&K dan PP&P	292
Jadual 5.5	: Hubungan Komponen KL+ML dalam tema PA&K dan PP&P	296
Jadual 5.6	: Hubungan Komponen KL+KML dalam tema PA&K dan PP&P	297
Jadual 5.7	: Hubungan Komponen ML+KML dalam tema PA&K dan PP&P	298

RAJAH

Rajah 2.1	: Model Diadik de Saussure	72
Rajah 2.2	: Model Segi Tiga Semiotik	78
Rajah 2.3	: Model Segi Tiga Signifikasi	89
Rajah 2.4	: Model Semiotik Paling Luas (Sanat:2000)	96

.

GRAF

Graf Bar 3.1	: Jumlah Lambang KN Mengikut Kategori Lambang dalam PA&K	115
Graf Bar 3.2	: Jumlah Makna Lambang Literal Mengikut Sifat Kata	137
Graf Bar 3.3	: Jumlah Kategori Makna Lambang KN dalam PA&K	150
Graf Bar 3.4	: Jumlah Kategori Makna Lambang Yang Berdasarkan Kepada Kategori Lambang KN dalam PA&K	152
Graf Bar 3.5	:Jumlah Kategori Makna Lambang Konkrit dalam PA&K	154
Graf Bar 3.6	: Jumlah Kategori Makna Lambang Abstrak dalam PA&K	160
Graf Bar 3.7	: Jumlah Kategori Makna Lambang Ghaib dalam PA&K	165
Graf Bar 4.1	: Jumlah Kategori Lambang KN dalam PP&P	190
Graf Bar 4.2	: Jumlah Bentuk Makna Lambang KN dalam PP&P	203
Graf Bar 4.3	: Jumlah Makna Lambang Literal KN dalam PP&P	207

Graf Bar 4.4 :Jumlah Makna Lambang Bukan Literal KN dalam PP&P	214
Graf Bar 4.5 : Jumlah Jenis Makna Lambang KN dalam PP&P	220
Graf Bar 4.6 :Jumlah Kategori Makna Lambang KN dalam PP&P	225
Graf Bar 4.7 : Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal Yang Mempunyai Dwimakna dalam PP&P	227
Graf Bar 4.8 : Jumlah Kategori Makna Lambang Literal dalam PP&P	230
Graf Bar 4.9 : Jumlah Kategori Makna Lambang Literal Secara Keseluruhan dalam PP&P	231
Graf Bar 4.10: Jumlah Bentuk Kategori Makna Lambang Literal	233
Graf Bar 4.11: Jumlah Kategori Makna Lambang Literal Konkrit	235
Graf Bar 4.12: Jumlah Kategori Makna Lambang Literal Abstrak	238
Graf Bar 4.13: Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal dalam PP&P	241
Graf Bar 4.14: Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal Secara Keseluruhan dalam PP&P	243
Graf Bar 4.15: Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal dalam PP&P	244
Graf Bar 4.16: Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal Konkrit	245
Graf Bar 4.17: Jumlah Kategori Makna Lambang Bukan Literal Abstrak	249
Graf Bar 4.18: Jumlah Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal dalam PP&P	255
Graf Bar 4.19: Jumlah Bentuk Kategori Makna Lambang Literal+ Makna Bukan Literal dalam PP&P	256
Graf Bar 4.20: Jumlah Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal (K+K) dalam PP&P	258

Graf Bar 4.21:	Jumlah dan Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal (K+A) dalam PP&P	263
Graf Bar 5.1 :	Jumlah Lambang KN dalam tema PA&K serta PP&P	284
CARTA		
Carta Pai 3.1:	Peratusan Lambang KN Mengikut Kategori Lambang dalam PA&K	115
Carta Pai 3.2:	Peratusan Makna Lambang Literal Mengikut Sifat Kata	137
Carta Pai 3.3 :	Peratusan Kategori Makna Lambang KN dalam PA&K	150
Carta Pai 3.4 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Yang Berdasarkan Kepada Kategori Lambang KN dalam PA&K	152
Carta Pai 3.5 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Konkrit dalam PA&K	154
Carta Pai 3.6 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Abstrak dalam PA&K	160
Carta Pai 3.7	: Peratusan Kategori Makna Lambang Ghaib dalam PA&K	166
Carta Pai 4.1	: Peratusan Kategori Lambang Kata Nama dalam PP&P	190
Carta Pai 4.2	: Peratusan Bentuk Makna Lambang KN dalam PP&P	203
Carta Pai 4.3	: Peratusan Makna Lambang Literal KN dalam PP&P	207
Carta Pai 4.4 :	: Peratusan Makna Lambang Bukan Literal KN dalam PP&P	214
Carta Pai 4.5	: Peratusan Jenis Makna Lambang KN dalam PP&P	221

Carta Pai 4.6:	Peratusan Kategori Makna Lambang KN dalam PP&P	226
Carta Pai 4.7 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Yang Mempunyai Dwimakna dalam PP&P	228
Carta Pai 4.8 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal dalam PP&P	230
Carta Pai 4.9 :	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Secara Keseluruhan dalam PP&P	232
Carta Pai 4.10:	Peratusan Bentuk Kategori Makna Lambang Literal	233
Carta Pai 4.11:	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Konkrit	235
Carta Pai 4.12:	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal Abstrak	238
Carta Pai 4.13:	Peratusan Kategori Makna Bukan Literal dalam PP&P	242
Carta Pai 4.14:	Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Secara Keseluruhan dalam PP&P	243
Carta Pai 4.15:	Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal dalam PP&P	244
Carta Pai 4.16:	Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Konkrit	246
Carta Pai 4.17:	Peratusan Kategori Makna Lambang Bukan Literal Abstrak	250
Carta Pai 4.18:	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+ Makna Bukan Literal dalam PP&P	255
Carta Pai 4.19:	Peratusan Bentuk Kategori Makna Lambang Literal+Makna Bukan Literal dalam PP&P	257
Carta Pai 4.20:	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+ Makna Bukan Literal (K+K) dalam PP&P	259
Carta Pai 4.21:	Peratusan Kategori Makna Lambang Literal+ Makna Bukan Literal (K+A) dalam PP&P	263

Carta Pai 5.1 : Peratusan Lambang KN dalam Tema PA&K serta 285 PP&P

GAMBAR

Gambar 1	: Plato (427 – 347 SM)	373
Gambar 2	: Aristotle (384 – 322 SM)	374
Gambar 3	: Saint Augustine (354 – 430 SM)	375
Gambar 4	: John Locke (1632 – 1704)	376
Gambar 5	: Ferdinand de Saussure (1857 – 1913)	377
Gambar 6	: Charles Sanders Peirce (1839 - 1914)	378
Gambar 7	: Umberto Eco (1932)	379
Gambar 8	: Charles Morris (1901 – 1971)	380
Gambar 9	: Roland Barthes (1915 – 1980)	381
Gambar 10	: I.A. Richards (1893 – 1979)	382

KANDUNGAN

PENGAKUAN	
ABSTRAK	i
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	v
KAEDAH TRANSLITERASI	ix
SINGKATAN	xii
SENARAI JADUAL, RAJAH, CARTA, GRAF DAN GAMBAR	xiii
KANDUNGAN	xxii
BAB 1: PENDAHULUAN	1
1.0 PENGENALAN	1
1.1 Latar Belakang Kajian	13
1.2 Objektif Kajian	33
1.3 Bidang Kajian	33
1.4 Bahan Kajian	35
1.5 Permasalahan Kajian	36
1.6 Metodologi Kajian	44
1.7 Konsep-Konsep Penting	45
1.7.1 Tanda	46
1.7.2 Lambang	46
1.7.3 Objek	46
1.7.4 Konkrit	46
1.7.5 Abstrak	46
1.7.6 Ghaib	47

BAB 2: KERANGKA TEORETIS	
2.0 PENGENALAN	48
2.1 Sejarah Kemunculan Semiotik	51
2.1.1 Zaman Semiotik Klasik	52
2.1.2 Zaman Semiotik Moden	55
2.2 Konsep Semiotik	57
2.3 Aliran Semiotik	68
2.3.1 Aliran Eropah	70
2.3.2 Aliran Amerika	77
2.3.2.1 Lambang	81
2.3.2.2 lkon	83
2.3.2.3 Indeks	85
2.3.3 Aliran Keagamaan	91
2.3.3.1 Hujah Semiotik Paling Luas	102
2.4 Kesimpulan	108
BAB 3: ANALISIS LAMBANG KATA NAMA LITERAL	111
3.0 PENGENALAN	111
3.1 Pantun Agama dan Kepercayaan	113
3.1.1Kategori Lambang Kata Nama	114
3.1.1.1 Kategori Lambang Kata Nama Konkrit	116

3.1.1.2 Kategori Lambang Kata Nama	122
Abstrak	
3.1.1.3 Kategori Lambang Kata Nama	130
Ghaib	
3.1.2 Makna Lambang Kata Nama	135
3.1.2.1 Makna Literal	136
3.1.2.1.1 Makna Literal Konkrit	138
3.1.2.1.2 Makna Literal Abstrak	142
3.1.2.1.3 Makna Literal Ghaib	145
3.1.3 Kategori Makna Lambang Kata Nama	149
3.1.3.1 Kategori Makna Lambang	153
Konkrit	
3.1.3.2 Kategori Makna Lambang	159
Abstrak	
3.1.3.3 Kategori Makna Lambang	164
Ghaib	
3.1.4 Hubungan Komponen Kategori Lambang, Makna	171
Lambang, Kategori Makna Lambang	
3.1.4.1 Kategori Lambang+Makna	171
Lambang	
3.1.4.2 Kategori Lambang+Kategori	172
Makna Lambang	
3.1.4.3 Makna Lambang+Kategori	175
Makna Lambang	

3.2 Kesimpulan

177

BAB 4: ANALISIS LAMBANG KIASAN

4 0 PENGENALAN

4.1 Pantun Peribahasa dan Perbilangan	189
4.1.1 Kategori Lambang Kata Nama	189
4.1.1.1 Kategori Lambang Kata Nama Konkrit	191
4.1.1.2 Kategori Lambang Kata Nama Abstrak	198
4.1.2 Makna Lambang Kata Nama	202
4.1.2.1 Makna Lambang Kata Nama Literal	206
4.1.2.2 Makna Lambang Kata Nama Bukan Literal	213
4.1.2.3 Makna Lambang Kata Nama Literal+	221
Makna Bukan Literal	
4.1.3 Kategori Makna Lambang Kata Nama	224
4.1.3.1 Kategori Makna Lambang Literal	229
4.1.3.1.1 Kategori Makna Lambang Literal	234
Konkrit	
4.1.3.1.2 Kategori Makna Lambang Literal	237
Abstrak	
4.1.3.2 Kategori Makna Lambang Bukan Literal	240

- 4.1.3.2.1 Kategori Makna Lambang Bukan 245 Literal Konkrit
  - 4.1.3.2.2 Kategori Makna Lambang Bukan 249 Literal Abstrak
- 4.1.3.3 Kategori Makna Lambang Literal+Makna 254 Lambang Bukan Literal

4.1.3.3.1 Kategori Makna Lambang Literal+ Makna Lambang Bukan Literal	257
(Konkrit+Konkrit)	
4.1.3.3.2 Kategori Makna Lambang Literal+	262
Makna Lambang Bukan Literal	
(Konkrit+Abstrak)	
4.1.4 Huburgan Kamagan Katagari Lambang Makag	260
4.1.4 Hubungan Komponen Kategori Lambang, Makna Lambang, Kategori Makna Lambang	269
4.1.4.1 Kategori Lambang+Makna Lambang	269
4.1.4.2 Kategori Lambang+Kategori Makna	203
Lambang	270
4.1.4.3 Makna Lambang+Kategori Makna	276
Lambang	
4.2 Kesimpulan	280
BAB 5: PERBANDINGAN TEMA PANTUN AGAMA &	283
KEPERCAYAAN DENGAN PANTUN PERIBAHASA &	205
PERBILANGAN	
5.0 PENGENALAN	283
5.1 Kategori Lambang	285
5.2 Makna Lambang	289
5.3 Kategori Makna Lambang	291
5.4 Hubungan Komponen Kategori Lambang, Makna	295
Lambang, Kategori Makna Lambang	
5.4.1 Kategori Lambang+Makna Lambang	295
5.4.2 Kategori Lambang+Kategori Makna Lambang	296

5.4.3 Makna Lambang+Kategori Makna Lambang	
5.4 Kesimpulan	298
BAB 6: KESIMPULAN	300
6.1 Ringkasan dan Kesimpulan Kajian	300
6.2 Cadangan Kajian Selanjutnya	305
BIBLIOGRAFI	307
LAMPIRAN 1	323
LAMPIRAN 2	341
LAMPIRAN 3	373